

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้าง
เสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น

The Instruction Model Based on Brain Based Learning to
Enhance Reading Literacy and Communicate for Students in
Secondary School.

Received : 2019-07-23

Revised : 2019-10-31

Accepted : 2019-10-31

ผู้วิจัย มณฑกานต์ ตลิ่งจิตร¹

Montakak Talungjit¹

kinikukhan@gmail.com

ประกอบ ใจมั่น²

Prakob Jaiman²

สีบพงศ์ ธรรมชาติ³

Suebphong Thammachat³

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยนี้ ประกอบด้วย 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ 2) เพื่อประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและ 3) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่านครธนาวิทยาสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 32 คน ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากการวิเคราะห์องค์ประกอบและขั้นตอนของ พบว่า มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) ทฤษฎี หลักการ แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5) เทคนิควิธีการสอน 6) การวัดและประเมินผล ผลการวิเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช “ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติประจำปี 2561”

Student Department of Innovation Management for Development of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

²ผศ. ดร., อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช Assistant Professor, Ph.D. Faculty Of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

³ดร.,อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช Ph.D. Faculty Of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

ที่พัฒนาขึ้นมีกระบวนการจัดการเรียนรู้คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน(Heavenly Stage) ขั้นที่2 ขั้นเรียนรู้ (ActiveLearning Stage) 3. ขั้นฝึก (Practice Stage) 4. ขั้นการจัดการความรู้และประมวลผล (Processing Stage) 5. ขั้นนำไปประยุกต์ใช้ด้วยตัวเอง (Yourself application Stage) 2) ผลการประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

Abstract

The purposes of this research were 1) To develop the instruction model base on brain base learning to enhance reading literacy and communicate. 2) To evaluate the Literacy and communication skill of the students in the secondary school. 3). To evaluate the effectiveness of the instruction model base on brain based leaning to enhance reading literacy and communication for Junior high school students. The sample used consisted of 32 students in Mathayom Suksa 3 at Thanakhon Yanwaropat Utith School under the Secondary Educational Service Area office 12 by purposive sampling. The instruction model base on brain based leaning to enhance reading literacy and communicate for students in secondary school has 6 components: 1) The principles, concept, and theory, 2) objectives, 3) content, 4) learning management procedure, 5) Teaching techniques 6) Measurement and evaluation. The results of the analysis of the process of teaching and learning activities follow the learning by using the brain as a base to enhance reading, knowing and communication for Junior high school students. The developed learning management process were step 1) Heavenly Stage 2) Active Learning Stage 3) Practice Stage 4) Processing Stage 5) Yourself application Stage. 2) The results of the evaluation of reading literacy and communication for Junior high school found that the students learned achievement in reading, knowing and communication higher than Pre-test was significant at .05 and the students learned achievement in Thai language by using the brain-based teaching and learning model to enhance reading, knowing and communication for Junior high school students higher than Pre-test was significant at .05 3) The effectiveness of the teaching and learning model based on the brain-based approach to enhance reading, literacy and communication for Junior high school students at the high level.

Keywords: Brain based Learning Reading literacy

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมโลก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและกระแสโลกาภิวัตน์ในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของคนในสังคมอย่างทั่วถึง ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องเผชิญสภาวะการแข่งขันสูงและต้องเร่งพัฒนาคนของตนให้มีคุณภาพเพื่อเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าสามารถรับมือกับสภาวะที่ท้าทายดังกล่าวได้ ด้วยเหตุนี้นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยจึงได้เร่งปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการหล่อหลอมเยาวชนให้เติบโตขึ้นเป็นแรงงานที่มีศักยภาพ (วิจารณ์ พานิช, 2555 น.16.)

การดำเนินการจัดการศึกษาของประเทศไทยจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่สะท้อนให้สังคมไทยเห็นมาอย่างต่อเนื่องในภาพรวม คืออยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ ตกต่ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกลับพบว่าความสามารถด้านการอ่านและการสื่อสารของนักเรียนไทย ทั้งที่เป็นการสำรวจโดยองค์กรระหว่างประเทศ และการประเมินโดยองค์กรภายในประเทศ เช่น โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA (Programme for International Student Assessment) ซึ่งเป็นโครงการประเมินผลในระดับนานาชาติที่สำคัญที่ประเมินศักยภาพของนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี ในการใช้ความรู้ ทักษะจำเป็น เพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงโดยทำการประเมินความสามารถด้านการอ่านและการสื่อสารของผู้เรียนต่อเนื่องทุก ๆ 3 ปี ผลการประเมินการรู้เรื่องการอ่าน ในภาพรวมทั้งประเทศ พบว่า นักเรียนที่สามารถทำข้อสอบการอ่านได้ถูกมีสัดส่วนไม่ถึงครึ่ง ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ (NT) ซึ่งต่างก็พบภาพซ้ำ ๆ กันว่า ประเทศไทยมีคุณภาพการศึกษาตกต่ำ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552ก)

จากข้อมูลอันเป็นปัญหาวิกฤตทางการศึกษาและวิกฤตของผู้เรียนที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าบุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรียนการสอนคือ ครูผู้สอน ซึ่งต้องทบทวนทำความเข้าใจการ จัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติทางการศึกษาและวิกฤติของผู้เรียนครูต้องให้ความสนใจและหาแนวทางมาใช้ในการปฏิบัติงานของตนให้ประสบผลสำเร็จดังนั้นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพครูจึงต้องรู้จักผู้เรียนอย่างรอบด้านและสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองตามศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.2542)

การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Reading literacy) หมายถึง ความรู้และทักษะที่จะเข้าใจเรื่องราวและสาระของสิ่งที่ได้อ่าน สามารถตีความหรือแปลความหมายของข้อความที่ได้อ่าน และประเมินคิดวิเคราะห์ ย้อนกลับไปถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่าต้องการส่งสารสาระอะไรให้ผู้อ่าน การจัดกิจกรรมหรือออกแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจึงเป็นเรื่องสำคัญมากเพราะเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของทักษะอื่นๆ อาจทำได้หลายวิธีและหลายเทคนิคที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพคือมีการจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้จากประสบการณ์และฝึกนิสัยรักการอ่านให้มีการฝึกทักษะกระบวนการและการจัดการและมีการผสมผสานเนื้อหาสาระด้านต่างๆ อย่างสมดุลต้องจัดการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรอบรู้และต้องจัดให้มีการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุดตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคนแต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านความต้องการความสนใจความถนัดและยังมีพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้อันได้แก่ความสามารถในการฟังพูดอ่านเขียนความสามารถทางสมองระดับสติปัญญาและการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกันครูจึง

ควรมีการจัดการที่เหมาะสมในลักษณะที่ต่างกันตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน(ทิตนา แคมมณี, 2545)

การจัดการเรียนการสอนที่ดีมีคุณภาพ (Quality of Instruction) สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสร้างเสริมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้ผู้เรียนทำทนายสติปัญญาของผู้เรียนเน้นจัดประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเข้าใจสิ่งที่เรียนได้ลึกซึ้งและสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยยึดหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้แนวคิดความเชื่อของนักจิตวิทยาการเรียนรู้กลุ่มต่าง ๆ จนถึงทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยตรงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพคือการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง (BBL : Brain-based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งปรับเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เนื่องจากการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อันหลากหลายด้วยเทคนิควิธีสอนหลายรูปแบบบนพื้นฐานแนวคิดของความแตกต่างระหว่างบุคคล สำหรับการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง มาใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นแนวทางที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตลอดจนการสร้างนิสัยรักการอ่านการเขียนให้แก่ผู้เรียนอีกทั้งยังสามารถคิดเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม (วิโรจน์ ลักษณะอดิสร, 2550) สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย และวิชาอื่น ๆ อีกทั้งเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและจุดเน้นการส่งเสริมภาษาไทยอันจะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาเด็กเรียนอ่านไม่รู้เรื่องและสื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้สำหรับตนเองจนสามารถดำรงชีวิตในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาของการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อนำไปใช้ประกอบในการยกร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สร้างเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน และแบบประเมินความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และนำผลการตรวจสอบคุณภาพ พร้อมข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1 นำไปทดลองนำร่องรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อหาประสิทธิภาพจากนักเรียนโรงเรียนท่านครุญฉวีโรภาสฤทิศ จำนวน 30 คน โดยทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อน-หลัง ประเมินการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ และประเมินความพึงพอใจ แล้วนำมาปรับปรุงครั้งที่ 2 จึงนำไปใช้จริง

ระยะที่ 2 เพื่อประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ระยะที่ 3 ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีกลุ่มเป้าหมายนักเรียนโรงเรียนท่านครุญฉวีโรภาสฤทิศ จำนวน 32 คน ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทดสอบการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและประเมินความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร

สรุปผลการวิจัย

ผลการดำเนินการวิจัย แต่ละระยะมีดังนี้

1) ผลการพัฒนาของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่พัฒนาขึ้น (HAPPY MODEL) มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Heavenly Stage) การสร้างความสุข สร้างอารมณ์และสร้างบรรยากาศให้กับผู้เรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ดีที่สุด อาทิ เล่นเกม ร้องเพลง สาธิต จำลองสถานการณ์ เล่านิทาน ดูวิดีโอ ใช้สื่อโซเชียลมีเดีย ในขั้นนี้ผู้สอนกำหนดขั้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดตามแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้ (Active Learning Stage) คือ การให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเอง โดยเลือกอ่านจากสื่อหลากหลายตามที่คุณเรียนถนัดตามความสนใจและถ่ายทอดสาระที่อ่านได้ทั้งการพูดและการเขียน ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก (Practice Stage) คือ การฝึกอ่านซ้ำ ๆ จนเกิดความเข้าใจและสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ตรงประเด็นและบรรลุเป้าหมายของการอ่านโดยสามารถประเมินค่าและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงในสังคมได้ ขั้นที่ 4 ขั้นการจัดการความรู้และประมวลผล (Processing Stage) คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านโดยตีความสาระที่อ่าน และประเมินการเขียนอย่างวิพากษ์วิจารณ์ได้ ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปประยุกต์ใช้ด้วยตัวเอง (Yourself application Stage) คือ การตั้ง

สาระความรู้จากการอ่านมาเป็นแนวคิดสำหรับตนเองได้แม้สิ่งที่อ่านจะไม่คุ้นเคยหรือไม่ใกล้เคียงกับสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังไว้ก็ตาม

2) ผลการประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้และการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ดีเนื่องจากรูปแบบการสอน มีขั้นตอนที่มุ่งพัฒนาอารมณ์เชิงบวกและสิ่งแวดลอมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Heavenly Stage) สอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองที่ พบว่า อารมณ์และสิ่งแวดลอมมีผลต่อการเรียนรู้ ดังแนวคิดของคันนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ (2544); สถาบัน ส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้ (2550); Caine et al (2009) และ Hardiman (2012) ที่สรุปได้ว่า อารมณ์และสิ่งแวดลอมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความจำและการเรียนรู้ กล่าวคือ การรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ จะเข้าสู่สมองส่วนลิมบิก (limbic brain) ซึ่งเป็นสมองส่วนที่รับอารมณ์ความรู้สึก ก่อนที่จะเข้าสู่สมอง ส่วนที่เป็นการจำและการเรียนรู้ ดังนั้น หากสมองได้รับข้อมูลที่พึงพอใจ สมองจะหลั่งสารเคมีที่นำไปสู่ การสร้างความสุขในการเรียนรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ขั้นฝึก (Practice Stage) ที่ให้ นักเรียนฝึกทำกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ยังมีส่วนในการพัฒนาความสุขในการเรียนด้วย เพราะนักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บพิตร อิสระ (2550) ที่พบว่า การเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดในการเรียน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนมีความสุขในการเรียน ผลการประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียน ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้นำไปใช้จริงกับโรงเรียนทำนครญวโรภาสอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นเวลา 1 ภาคเรียน ผลปรากฏว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่พัฒนาขึ้นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การนำรูปแบบไปใช้ครูควรศึกษาเรื่องการเรียนรู้ของสมอง เพราะเป็นเรื่องที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ครูผู้สอนควรปรับเปลี่ยนตนเองจากผู้ส่งความรู้มาเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การใช้อารมณ์ขัน การใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์ การให้นักเรียนได้ทำงานตาม ความสนใจ การเสริมแรงทางบวก เป็นต้น
3. ครูผู้สอนควรสอบถามความรู้เดิมของนักเรียนก่อนขึ้นบทเรียนใหม่ทุกครั้ง เพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามประสบการณ์ ความถนัดและความสนใจของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรนำแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การวิจัยครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายได้แก่ครูผู้สอน ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการประยุกต์ไปใช้กับการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทิตินา แหมมณี และคณะ. (2551). *รูปแบบการเรียนรู้การสอน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2554). *การเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธาดาพับลิเคชั่น จำกัด.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2551). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 (พ.ศ. 2549 - 2553)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุดทอง.
- Guskey, T, R. (2000). *Evaluation professional development*. California: A Sage Publication Company.
- Mayer, B. (1997). *The Organization of Prose and Its Effects on Memory*. Amsterdam North Holland.